

Handläggare
Kim Björk
010-352 60 07

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2025-02-27

Ärendebeteckning
UN 2025/0216

Utbildningsnämnden

Svar på remiss av betänkandet På språklig grund (SOU 2025:9)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

Kommunstyrelsen antar utbildningsnämndens yttrande som sitt och överlämnar det som Kalmar kommuns yttrande gällande remiss av betänkandet På språklig grund (SOU 2025:9).

Bakgrund

Utredningen om införande av grundläggande svenska och översyn av modersmålsundervisningen (U 2023:08) har överlämnat sitt slutbetänkande På språklig grund, SOU 2025:9. Utredningens uppdrag har bestått av två delar. I den första delen har utredningen haft i uppdrag att se över ämnet svenska som andraspråk i syfte att ämnet bättre ska möta behoven både hos elever som saknar grundläggande kunskaper i svenska språket och hos elever som kommit längre i sin andraspråksutveckling, antingen genom införande av ytterligare en kursplan för ämnet svenska som andraspråk eller genom en ny del i den befintliga kursplanen för ämnet. I den andra delen har uppdraget varit att analysera om, och i så fall hur, deltagande i modersmålsundervisning påverkar elevers integration, studieresultat och kunskapsutveckling i svenska språket i olika stadier och skolformer, och vid behov föreslå åtgärder för att säkerställa att modersmålsundervisningen inte inverkar negativt på elevers integration eller kunskapsutveckling i svenska språket.

Mats Linde
Förvaltningschef

Kim Björk
Verksamhetsutvecklare

Remissvar över betänkandet SOU 2025:9 På språklig grund. Betänkande av Utredningen av grundläggande svenska och översyn av modersmålsundervisningen.

Inledning

Kalmar kommuns remissvar avgränsar sig till 8.1 Utredningens förslag, de förslag som är direkt kopplade till grundskolan: 8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner, 8.1.2 En tidsgräns ska införas i de obligatoriska skolformerna, 8.1.3 Betyg ska inte sättas för elever som läser grundläggande svenska som andraspråk, 8.1.4 Elever som läser grundläggande svenska som andraspråk ska inte delta i nationella prov i ämnet, 8.1.7 Målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras, 8.1.8 Rektor ska besluta om undervisningen i svenska som andraspråk, 8.1.9 Ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis instämmer Kalmar kommun i förslagen 8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner, 8.1.2 En tidsgräns ska införas i de obligatoriska skolformerna, 8.1.3 Betyg ska inte sättas för elever som läser grundläggande svenska som andraspråk, 8.1.4 Elever som läser grundläggande svenska som andraspråk ska inte delta i nationella prov i ämnet, 8.1.7 Målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras, 8.1.8 Rektor ska besluta om undervisningen i svenska som andraspråk, 8.1.9 Ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas.

Kalmar kommun ser att dessa förslag kan bidra till ökad likvärdighet, mer träffsäkert och att stärka eleverns rättssäkerhet. Kalmar kommun ger förslag, gällande tidsgräns, på hur det ytterligare kan stärkas.

Ställningstagande till förslag

8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner

Kalmar kommun instämmer i förslaget att grundläggande svenska som andraspråk ska vara en del av svenska som andraspråk, med en separat kursplan.

8.1.2 En tidsgräns ska införas i de obligatoriska skolformerna

Kalmar kommun instämmer till förslaget att en tidsgräns ska införas för hur länge en elev får ges undervisning enligt kursplanerna för grundläggande svenska som andraspråk i de obligatoriska skolformerna.

Kalmar kommun instämmer inte till förslaget att tidsgränsen ska vara 2 år. För att förtydliga skrivelsen ”Det är av största vikt att en elev inte följer grundläggande svenska som andraspråk längre än nödvändigt” (s. 166) anser Kalmar kommun att tidsgränsen ska vara 1 år och om särskilda skäl föreligger kan rektor besluta om avsteg från tidsgränsen. Skälet till detta är följande:

- Kalmar kommun ser samma risker och behov som utredningen definierar, om man inte inför en tidsgräns (s. 168 - 170). Kalmar kommun bedömer att en tidsgräns på 2 år är för lång tid i förhållande till risker och behov; inläsningseffekter (s. 168), behörighetsgivande betyg (s. 168), synliggöra

behov av insatser utöver undervisning i grundläggande svenska som andraspråk (s.168).

Kalmar kommun instämmer i förslaget att rektor ska kunna besluta om avsteg från tidsgränsen om det finns särskilda skäl (s. 169).

Kalmar kommun instämmer inte i att rektors beslut om avsteg från tidsgränsen ska förhålla sig till tidsgränsen 2 år. Kalmar kommun anser att rektor ska kunna besluta om avsteg från tidsgränsen 1 år.

8.1.3 Betyg ska inte sättas för elever som läser grundläggande svenska som andraspråk

Kalmar kommun instämmer i förslaget att betyg ska inte sättas för elever som läser grundläggande svenska som andraspråk.

8.1.4 Elever som läser grundläggande svenska som andraspråk ska inte delta i nationella prov i ämnet

Kalmar kommun instämmer i förslaget att elever som läser grundläggande svenska som andraspråk inte ska delta i nationella prov i ämnet.

8.1.7 Målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras

Kalmar kommun instämmer i förslaget att målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras.

8.1.8 Rektor ska besluta om undervisningen i svenska som andraspråk

Kalmar kommun instämmer i förslaget att rektor ska besluta om undervisningen i svenska som andraspråk.

8.1.9 Ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas.

Kalmar kommun instämmer i förslaget att ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas.